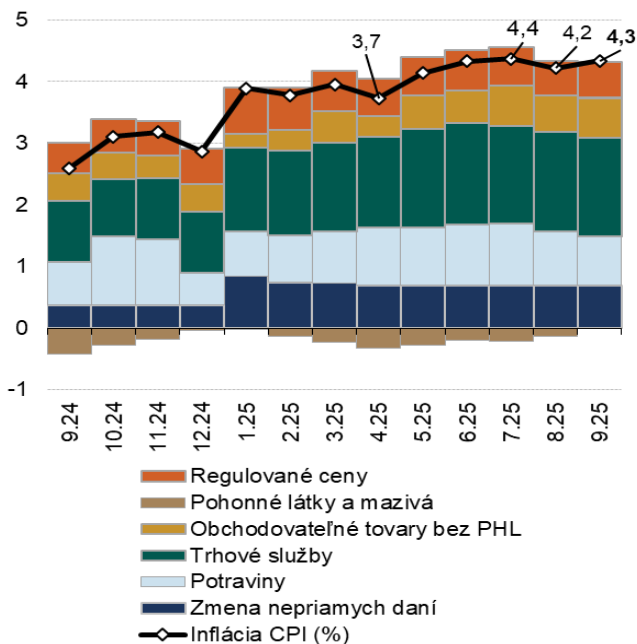

September priniesol mierne, no očakávané zvýšenie inflácie

Inflácia v septembri v súlade s našimi očakávaniami mierne vzrástla. Dôvodom je najmä rýchlejší rast cien obchodovateľných tovarov ako napríklad nealkoholických nápojov a cien tovarov spojených s bývaním. Pred začiatkom vianočnej sezóny to nie je najpríjemnejšia správa a dá sa očakávať, že darčeky budú tento rok drahšie než vlani. Dobrou správou je spomalenie tempa rastu cien potravín, ktorý by sa mal v októbri navyše citeľne pribrzdiť.

Inflácia sa v septembri už piaty mesiac po sebe udržala nad úrovňou 4 %, keď podľa národnej metodiky (index CPI) spotrebiteľské ceny medziročne vzrástli o 4,3 % (graf 1). V porovnaní s predchádzajúcim mesiacom boli vyššie o 0,2 %.

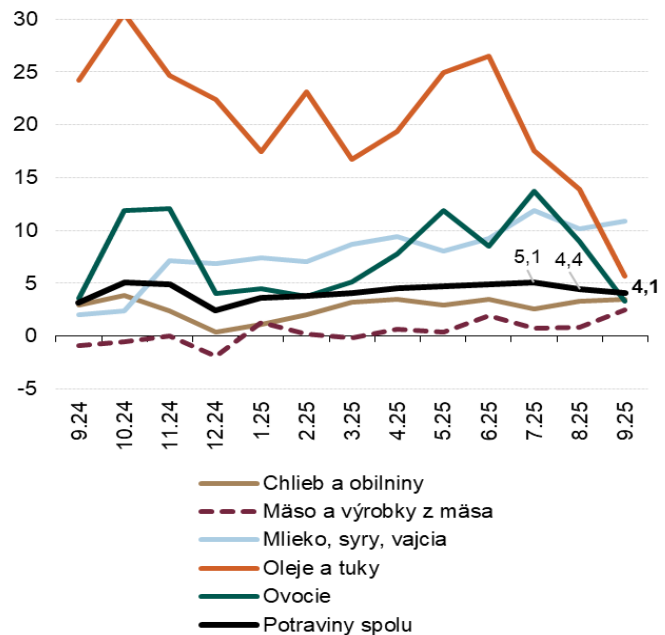
Graf 1
Inflácia CPI a jej zložky
(medziročná zmena v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Poznámka: Všetky výpočty sú očistené o vplyv zmeny daní.

Graf 2
Vybrané skupiny cien potravín
(medziročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Zdražovanie tovarov naberá na sile, a to sa odráža aj v celkovej inflácii. Za rok ich ceny na pultoch obchodov vzrástli o 2 %, čo bolo najmä **dôsledkom oneskoreného prenosu** nedávneho zrýchlenia **dovozných cien**. Rástli aj ceny pohonných látok, ktoré v predchádzajúcich mesiacoch infláciu tlmili. Ich budúci vývoj je neistý a silne ovplyvnený náladami na svetovom trhu. Ceny benzínu a nafty na čerpacích staniciach tak budú závisieť najmä od odhadov budúceho dopytu po rope a jej očakávanej ťažby v krajinách združenia OPEC +.

Ceny spracovaných aj nespracovaných potravín oproti minulému mesiacu klesli, vďaka čomu spomalila aj medziročná potravinová inflácia. Medzimesačne zlacneli najmä oleje, tuky, zelenina a výrobky z múky. V porovnaní so septembrom 2024 ceny potravín vzrástli o 4,1 % (graf 2), pričom ešte v júli ich medziročný rast prevyšoval 5 %. Dvojciferné rastú už iba ceny výrobkov z mlieka

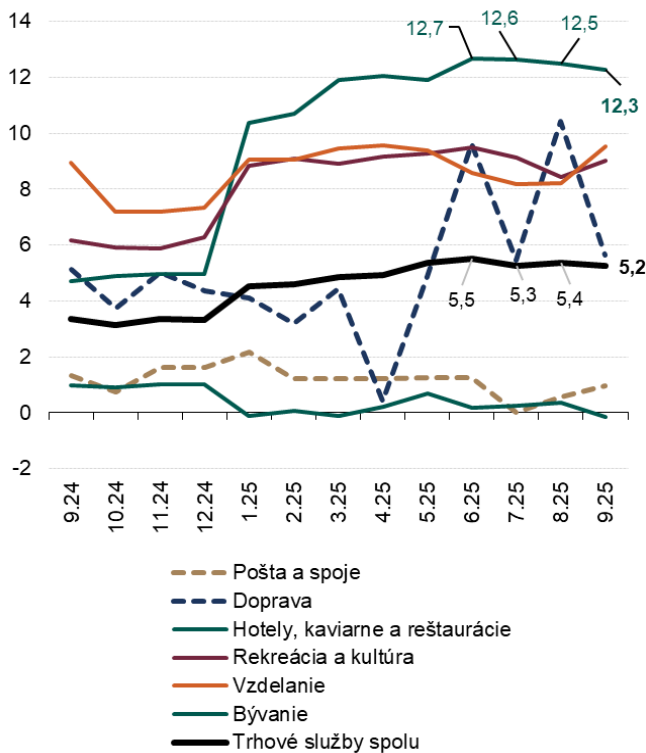
Rýchle komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov úseku menovej politiky a bankových obchodov (UMB). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „Analytici NBS“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

a vajec. V októbri očakávame výraznejšie spomalenie rastu cien potravín v dôsledku silnej porovnávacej bázy spred 12 mesiacov, keď po ohlásení konsolidačného balíčka výrazne zdraželi spracované aj nespracované potraviny.

Ceny trhových služieb v medziročnom porovnaní naďalej silno rastú. V septembri síce inflácia v službách mierne spomalila na 5,2 %, avšak ceny v sektore by mali do konca roka ďalej citeľne rásť. Výraznejšiemu spomaleniu bránia najmä ceny v hoteloch, kaviarňach, reštauráciách, či v oblasti rekreácie, kultúry a vzdelávania, ktorých medziročný rast atakuje, resp. prekračuje dvojciferné tempo (graf 3). Zlom predpokladáme na začiatku roka 2026, keď doznie vplyv zavedenia tohtoročných konsolidačných opatrení a inflácia v službách významne zvolní.

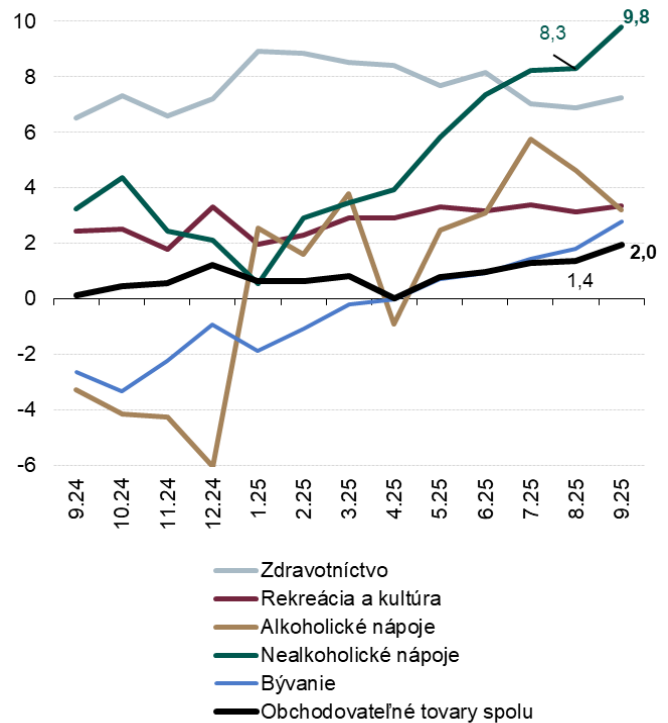
Očakávame, že celková inflácia vďaka miernejšiemu tempu rastu potravín v októbri spomalí a v posledných mesiacoch roka sa bude pohybovať v úzkom pásme 3,7 až 4,0 %. Ak sa nestane nič nepredvídané, **priemerná inflácia za rok 2025 meraná indexom CPI by mala dosiahnuť 4,0 %.**

Graf 3
Vybrané skupiny cien trhových služieb
(medziročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS
Poznámka: Všetky výpočty sú očistené o vplyv zmeny daní.

Graf 4
Vybrané skupiny cien obchodovateľných tovarov
a štruktúra (medziročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Branislav Karmažin
info@nbs.sk